

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmiński.
Za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 582

Poznań, środa dnia 18 grudnia 1935

Rok 30

Liga Narodów tylko dla mocarstw!

Sensacyjna wiadomość o projekcie angielskiego ministra spraw zagranicznych

Londyn. (Tel. wł.). Londyński „Star” ogłosił wczoraj w sensacyjnej formie doniesienie swego sprawozdawcy dyplomatycznego, który twierdzi, że pod egidą angielskiego ministra spraw zagranicznych Hoare'a opracowany został projekt dalekoidącej reformy Ligi Narodów.

Wiadomość ta wywołała poruszenie w kołach rządowych i została natychmiast zdementowana. Mimo to „Star” podtrzymuje swoją wiadomość i podaje nawet kilka ciekawych szczegółów. — M. i. tajny plan reformy Ligi Narodów przewiduje utworzenie pewnego rodzaju naczelnego komitetu wykonawczego w rodzaju dyrektorjatu, któryby w praktyce wykluczył lub bardzo poważnie zmniejszył wpływ państw mniejszych

na tok spraw Ligi Narodów. Dyrektorjat taki otrzymałby miał dalekoidące pełnomocnictwa. O treści memorjału

Dziś Rada Ligi Narodów

Genewa. (PAT). Posiedzenia Rady Ligi zwołane są na dziś godz. 11-tą przed południem oraz na godzinę 17.30 popołudniu. Przed południem znajdzie

poinformowany został rzekomo premier Laval, który, zdaniem pisma, przedstawił go już również Mussoliniemu.

się na porządku dziennym sprawa osiedlenia Asyryjczyków, na popołudniowym posiedzeniu — sprawa abisyńska.

Ofensywa abisyńska nad rzeką Takaze

Wycofanie przednich straży włoskich o 20 km

Rzym (PAT). Ogłoszono komunikat urzędowy nr. 73. Marszałek Badoglio telegrafuje:

Znaczne siły przeciwnika, wynoszące około 3.000 zbrojnych zaatakowały włoskie posterunki czołowe nad rzeką Takaze w pobliżu Brodu pod Mai Timchet. Włoskie oddziały tubylcze erytrejskie po zacieklym oporze cofnęły się do przelęczy Dembeguina. Jednocześnie inna grupa zbrojnych Abisyńczyków przeszła wbród rzekę On-Aval, aby manewrem oskrzydającym operować w rejonie Scire, gdzie ludność poddała się Włochom.

Manewr przeciwnika doprowadził do bitwy, która jeszcze trwa i w której ze strony włoskiej biorą udział lotnicy i oddziały czołgów. W pierwszych potyczkach padło 9 żołnierzy włoskich, 3 oficerowie są ranieni. Straty tubylców erytrejskich wynoszą kilkudziesięciu zabitych i ranionych. Straty przeciwnika jeszcze nieznanne, ale znaczne.

Warszawa. (PAT). Źródła angielskie donoszą, że, sądząc z dyspozycji, wydawanych obecnie, Włosi zdają sobie sprawę, iż opór Abisynji nie będzie złamany przed nadejściem pory deszczowej i że działania wojenne

przeciwnika się poza jesień i zimę.

Dwa oddziały abisyńskie, obliczone na zgorą 3 tysiące ludzi, zgromadzone na lewym brzegu rzeki Takaze, przebyły wprawdzie rzekę i zaatakowały wysunięte placówki włoskie. Wojownicy pierwszego z tych oddziałów przebyli w nocy na 16 km. rzekę i zdołali zaskoczyć Włochów. Gdy próby odparcia ataku Abisyńczyków gestym ogniem karabinów maszynowych zawiodły, oddziały włoskie musiały się cofnąć aż do Dembeguina (o 20 km w tył), gdzie po nadejściu posiłków zdołano powstrzymać oddziały abisyńskie. Po południu około 20 samolotów i liczne samochody pancerne rozproszyły Abisyńczyków.

Drugi oddział abisyński przebył również wprawdzie rzekę Takaze na zachód od Aksum o 100 km w górę rzeki od Mai-Tinhet w zamiarze obejścia prawego skrzydła armii włoskiej, której podstawa znajduje się w pobliżu Aksum. Oddział ten, który wtargnął na obszary Scire i Adiabo, został zaatakowany przez samoloty włoskie, następnie zaś przez włoskie oddziały zmotoryzowane przy poparciu piechoty. Rezultaty walki są dotychczas nieznanne.

Ustawa amnestyjna w Sejmie

Warszawa. (Tel. wł.). Wtorkowe posiedzenie Sejmu rozpoczęło się krótko po godz. 10 i od razu przyjęto jednomyślnie projekt rządowy o utworzeniu muzeum Józefa Piłsudskiego w Belwederze. Po przyjęciu projektu marszałek przerwał obrady do godz. 4,

a prezydium Sejmu wzięło udział w pogrzebie na dworzec zwłok ś. p. Adama Piłsudskiego. Po południu rozpoczęła się debata nad projektem ustawy o amnestji. Debata trwała do godz. 20,30.

W toku rozpraw min. sprawiedliwości Michałowski wypowiedział się przeciwko rozszerzaniu amnestji na zbiegów.

Poseł Sommerstein zgłosił szereg poprawek, pomiędzy którymi znajdowały się poprawki, dotyczące amnestji dla emigrantów politycznych oraz przestępców prasowych.

W dyskusji najsilniejsze było wystąpienie posła ks. Lubelskiego z Tarnowa, który domagał się amnestji dla przestępców przeciwko głosowaniu podczas wyborów oraz przestępstw prasowych. Wreszcie zgłosił wniosek, ażeby t. zw. więźniowie brzescy zostali objęci amnestją. Na sali powstały głosy sprzeciwu.

Objawy kryzysu wewnątrzno-politycznego

W odpowiedzi na protesty ks. Lubelski wskazał na to, że obok kryzysu gospodarczego, przeżywamy ciężki kryzys wewnątrzno-polityczny, którego efektem: proces brzeski, rozruchy w Małopolsce, obozy koncentracyjne, zaburzenia w Opoczynie, abstynencja podczas wyborów. Musimy dążyć do poprawy tej sytuacji. Rząd musi nastąpić do współpracy nad odrodzeniem go-

spodarczem państwa, ale dokona go tylko wtedy, gdy będzie miał za sobą wszystkie państwowotwórcze siły. Jeżeli amnestja nie obejmie tych, którzy kiedyś odgrywali poważną rolę w naszym życiu, będzie tylko nowym zaostreniem stosunków wewnętrznych (na sali przerywania i protesty). Przypomnę, że sam śp. marsz. Piłsudski wyraził się z uznaniem w r. 1921 o zasługach Witos w ciężkiej chwili dla państwa (okrzyki: Witos to wszystko przekreślił). Amnestja obejmująca i tych, którzy wyjechali zagranicę, spowoduje znaczne uspokojenie i umożliwi ściągnięcie ich do pracy (okrzyki: „Libermann — dziękuję”). Znam ja ich błędy i wady. Byłem w tej walce, ale w pewnym momencie odegrali oni poważną rolę (na sali przerywania, protesty, okrzyki). Kto bez winy, niech rzuci na nich kamieniem.

Po dyskusji marszałek Car oznajmił, że wniesionej przez pos. ks. Lubelskiego poprawki nie może poddać pod głosowanie, gdyż jest to akt indywidualny. Za poprawką ks. Lubelskiego, dotyczącą przestępstw prasowych i więźniów brzeskich, głosowało koło żydowskie, klub ukraiński oraz posłowie ks. Lubelski, Żeligowski, Waszkiewicz, Mróz i Szymański.

Wszystkie poprawki odrzucone

W ten sposób wszystkie poprawki zostały odrzucone, a ustawę przyjęto w brzmieniu przedłożenia we wszystkich trzech czytaniach.

Zaszedł tutaj jeszcze jeden bardzo charakterystyczny wypadek. Wczoraj w nocy klub peowiacko - legionowy omawiał sprawę amnestji. I tam na posiedzeniu wyrażono wątpliwość, czy poprawka o zamianie kary śmierci na dożywotnie więzienie jest zgodna z intencjami rządu i czy nie godzi w kompetencje Prezydenta. Na posiedzeniu podniósł te wątpliwości p. Duch. Wczoraj zrana prem. Kościłkowski porozumiał się z ministrem sprawiedliwości, który oświadczył w izbie, że poprawki te nie godzą w kompetencje Prezydenta. Wobec tego p. Duch cofnął swój wniosek.

O ustawę o ochronie Rzpl.

Warszawa. (Tel. wł.). Poseł Marjan Gładysz zgłosił interpelację do min. spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w sprawie wniesienia w czasie obecnej sesji budżetowej ustawy o ochronie Rzeczypospolitej, która by z równoczesnym zniesieniem obozu izolacyjnego w Berezie Kartuskiej dała podstawę karania przestępców, zagrażających bezpieczeństwu, pokojowi i porządkowi publicznemu w drodze sądowej w trybie doraźnym.

Po załatwieniu sprawy amnestji poseł Sikorski z Poznania omawiał ratyfikację umowy gospodarczej z Niemcami. Jakkolwiek wytoczył przeciwko niej szereg zarzutów, dowodzących, że umowa w gruncie rzeczy jest dla nas niekorzystną, postawił jednak wniosek o jej ratyfikację. W dyskusji przedstawiciele Żydów atakowali stronę polityczną umowy. Oni też głosowali przeciwko jej ratyfikacji.

Następne posiedzenie Sejmu wyznaczono na piątek. (w.)

Nowe wybory w Grecji

Wiedeń. (Tel. wł.). Jak donoszą z Aten, premier Demerdzis oświadczył w południe po swej wizycie u króla, że król zgodził się na rozwiązanie zgromadzenia narodowego. Nowe wybory odbędą się 26 stycznia według systemu stosunkowego. Nowa izba zejdzie się 12 marca.

Wiedeń. (Tel. wł.). Jak donoszą z Aten wszystkie ustawy, ogłoszone przez rząd generała Kondylisa, zostały w dniu wczorajszym umiawnione i wycofane. Jest ich razem około 150.

Benesz jedynym kandydatem na prez. republiki

Praga. (Tel. wł.). W ciągu wtorku wczoraj oficjalnie podano o wiadomości, że prof. Nemeš, kandydat narodowej demokracji czeskiej na prezydenta republiki, wycofał swoją kandydaturę, tak, że obecnie pozostała tylko kandydatura dr. Benesza.

W związku z powyższem władze odpowiedzialne podają, że prof. Nemeš uzależnił swoją kandydaturę od wyrażenia na nią zgody przez większość partji politycznych. Tymczasem do ostatniej chwili jedna z partji nie mogła się zdecydować.

Japoński eksport drzewa

Warszawa. (Tel. wł.). Sfery drzewne zostały zaniepokojone silną konkurencją drzewa na rynku holenderskim. Drzewo dębowe japońskie jest sprzedawane w Holandji po cenach niebywale niskich. Jedyną możliwością konkurencyjną jest okoliczność, że transport z Japonji do Holandji trwa kilka miesięcy. (w.)

Ścięcie komunisty niem.

Berlin. (PAT). Wczoraj rano został stracony w Berlinie przez ścięcie toporem komunistą Rudolf Clauss, skazany na śmierć przez trybunał ludowy 25 lipca 1935 r. za zdradę stanu.

Rząd Laval'a uzyskał votum zaufania

Paryż. (PAT). W odpowiedzi na krytykę stanowiska rządu francuskiego w zatargu włosko-abisyńskim premier Laval oświadczył:

Francja okazuje swoje poszanowanie dla paktu nie tylko w słowach, ale i w czynach. Czyniliśmy wszystko, aby zapobiec wojnie, a po jej rozpoczęciu puściliśmy w ruch mechanizm bezpieczeństwa zbiorowego. Jeszcze przed rozpoczęciem działań wojennych ustaliliśmy zgodnie z rządem brytyjskim, że nie będzie żadnych sankcyj wojskowych i unikać się będzie zarządzeń, prowadzących do blokady morskiej. Usuwaliśmy wszystko, co mogłoby rozszerzyć zatarg na Europę. Dalsze rokowania francusko-brytyjskie opierają się całkowicie na tezie, że porozumienie francusko-brytyjskie stanowi warunek niezbędny bezpieczeństwa Francji.

Artykuł 16 paktu Ligi — mówił Laval — mógł nas wciągnąć w wojnę. — Zważyłem każdy krok w moim postę-

powaniu. Trzymać się będę nadal ściśle mojej linii politycznej, która może nie jest wspaniałą, ale jest w zgodzie z moim sumieniem. Do Ligi Narodów w Genewie i do innych zainteresowanych należy powzięcie decyzji, jaka będzie uznana za pożyteczną. Co uczyniliby ci, którzy mnie teraz krytykują, to jeszcze pytanie. Ja osobiście w dążeniu do pokoju wszechświatowego, do utrzymania godności Francji i zabezpieczenia naszych ognisk domowych, pozostanę wierny swojej dotychczasowej polityce.

Mowa premiera Laval'a wywołała oklaski na prawicy, w centrum i części lewicy, a jednocześnie protesty na ławach socjalistów i części radykałów.

W głosowaniu nad wnioskiem rządu, który postawił kwestję zaufania, izba większością 306 głosów opowiedziała się za wnioskiem rządowym i ządaniem Laval'a. Przeciw rządowi padło 252 głosów.

GŁOSY PRASY ZAGRANICZNEJ
O FILMIE

„Dziewczeta w mundurkach”

Le Journal, Paryż:
„Dziewczeta w mundurkach są filmem o niesłychanych wartościach artystycznych. Ogląda się go z takim silnym zainteresowaniem, z takim wielkim napięciem, jakiego nie pamiętamy od wielu lat.

La Cinematographie française, Paryż:
Spodziewaliśmy się wielkiego filmu. Ale to, co nam pokazano, przerasta najśmielsze oczekiwania. „Dziewczeta w mundurkach” są tym największym filmem, tem arcydziełem, które porwie publiczność całego świata.

Times, Londyn:
Brawo! Piękny i wzruszający jest ten film. — Jest w „Dziewczetach w mundurkach” wielki sentyment, jest lekka, miłość, radość, smutek i uśmiech. Takich filmów sprowadzamy jak najwięcej. Kontyngent nie powinien ich dotyczyć.

Neues Wiener Journal, Wiedeń:
Widzieliśmy „Dziewczeta w mundurkach” na scenie. Teraz mamy je na ekranie i przynajmniej szczerze, że karygodnym przestępstwem są wszelkie porównania. Ekran przewyższa scenę tysiąckrotnie. Dopiero film ukazuje nam geniusz autorki i aktorek.

Giornale d'Italia, Rzym:
Wspaniały, piękny i wielki film. Zadrżała porywa, że „Dziewczeta w mundurkach” nie są filmem włoskim. Tem mogliśmy się szczycić przed całym światem.

Premiera filmu „Dziewczeta w mundurkach” odbędzie się już jutro, w czwartek, dnia 19 grudnia w kinoteatrze „Słońce”.

p. 2784

Wykolejenie pociągu na stacji Krzeszowice

Brankart i dwa wagony z bydłem rozbite — Jedna osoba zabita, cztery osoby ciężko ranne

Kraków. (PAT.) Wczoraj rano pociąg towarowy nr. 9766, który z 77-minutowym opóźnieniem jechał z Krakowa do Trzebini, miał być wyprzedzony przez pociąg osobowy nr. 440, idący z Krakowa do Katowic. Wobec tego pociąg towarowy nr. 9766, który ma przejazd normalny przez stację Krzeszowice po torze drugim, został puszczony do wyprzedzenia na tor 4 (boczny). Drużyna pociągu towarowego nr. 9766, mimo ustawienia semaforu na tor boczny, nie zatrzymała pociągu przed semaforem, oraz nie zwróciła uwagi, że semafor wskazuje jazdę na tor boczny, wobec czego pociąg towarowy z pełną szybkością przejechał stację, nie mając semaforu na wolny wyjazd.

Pociąg wpadł na kopiec odbojnikowy, przejechał go i po wykolejeniu się, spadł z nasypu do potoku, płynącego za odbojnikami obok toru kolejowego. Brankart i dwa wagony, naładowane bydłem, zostały rozbite, parowóz i trzy wagony uszkodzone. Konduktor manipulacyjny Kwiatkowski, który jechał w brankarcie, poniósł śmierć na miejscu, maszynista oraz kierownik pociągu towarowego, pomocnik maszynisty i jedna osoba z obsługi wagonów towarowych, są ciężko ranni. Przerwy w ruchu pociągów na stacji Krzeszowice nie było. Nastąpiły tylko skutkiem katastrofy kilkunastominutowe opóźnienia.

Natychmiast po wypadku na miejscu katastrofy przybył pociąg ratunko-

wy, oraz komisja kolejowa dla przeprowadzenia dochodzeń. Nadto przybyła na miejsce komisja sądowa z ramienia sądu grodzkiego w Krzeszowicach i przedstawiciele władz administracyjnych. Rannych przewieziono do szpitala, pogotowie kolejowe pracuje nad uprzątnięciem rozbitych wagonów.

Kraków. (PAT.) Katastrofa pociągu towarowego pod Krzeszowicami pociągnęła za sobą następujące ofiary w ludziach: Jan Kwiatkowski, konduktor manipulacyjny z Zatora — zabity; maszynista kolejowy Jan Homa z Krakowa — ciężko ranny; pomocnik maszynisty Bronisław Szydłak z Krakowa — lekko ranny; kierownik pociągu towarowego Augustyn Fuchs z Rybnika — lekko ranny; konwojent Jan Kunas z Cieszyna — lekko ranny.

Mięso ze zniszczonego przez katastrofę transportu bydła jest sprzedawane miejscowej ludności w drodze licytacji.

Kinoteatr „SŁOŃCE” Kinoteatr

Dziś w środę nieodwołalnie
poprzą ostatni
Przepiętny film wiedeński

„MIŁOSTKI”

MAGDA SCHNEIDER
LUIZA ULLRICH
PAUL HÖRBIGER

p. 2785

Grudzień

18

ŚRODA

Kalendarz rzym.-kat.
Środa: Suchy dz., Gracjana b.
Czwartek: Nemezeusza

Kalendarz słowiański
Środa: Wazemira
Czwartek: Mściągiewa

Śłońca: wschód 7,59
zachód 15,39

Długość dnia 7 g. 40 min.

Księżyc: wschód 0,02 zachód 11,36

Faza: 7 dzień przed nowiem.

Pogrzeby
Dziś: Śp. Heleny Domagalskiej o godz. 14 ul. Kantaka 8-9. — Śp. Julii ze Stawskich Kowalewskiej o godz. 14 z kapł. szpitala wojskowego, Waly Jana III. Śp. Michała Jarmuszkiewicza o godz. 15 z kapł. szpitala wojskowego, Waly Jana III.

TEATRY:
Teatr Wielki: Dziś — „Katja tancerka”.
Teatr Polski: Dziś — „Muzyka na ulicy”.
Teatr Nowy: Dziś — „Manuela”.

Komunikat meteorologiczny

Wczoraj po południu cała niemal Polska miała pogodę pochmurną z drobnymi opadami śnieżnymi na wschodzie kraju. Temperatura utrzymywała się w granicach od — 3 do plus 3 stopni w szczególności o godz. 14 zanotowano: — 3 w Dzieńwiszkach, — 2 st. w Wilnie i Lidzie, — 1 st. w Krakowie i Bydgoszczy, 0 st. w Warszawie i Lwowie, 1 st. w Gdyni i Zakopanem, 2 st. w Poznaniu i Helu, oraz 3 st. w Cieszynie i Katowicach.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 18 bm.: Chmurno i miejscami mglisto, drobne opady w dzielnicach wschodnich, a przejaśnienia w zachodnich. Na wschodzie i w górach lekki mróz, pozatem temperatura w pobliżu zer. Umiarkowane wiatry z kierunków południowych.

KULA W PŁOT (8)

Raz
Nauka poszła w las;
Ledwo minęła chwilka
Nauka
W lesie
Spotkała wilka.

Powiedział wilk:
„Ja cię zjem!”
Wtem
Ktoś zawczasu
Wywołał wilka z lasu...

ARTUR MARJA.

Z procesu o zabójstwo ś. p. min. Pierackiego

Ukraińcy na urzędach państwowych — Zajmują oni 13.732 posady

Warszawa (Tel. wł.) W dniu 17 grudnia pierwszy zeznawał Henryk Jan Suchenek-Sucheki, naczelnik wydziału narodowościowego w ministerstwie spraw wewnętrznych. Świadek stwierdza na zapytanie przewodniczącego, że min. Pieracki zachowywał w stosunku do zagadnień mniejszościowych, a w szczególności do zagadnienia ukraińskiego dużą tolerancję i troskę o uregulowanie tych niezdrowych stosunków, jakie istniały na terenie Małopolski Wschodniej. Ustosunkowanie się ministra do zagadnienia ukraińskiego znalazło wyraz w deklaracjach, składanych w Sejmie, w Senacie i w komisjach budżetowych przy rozpatrywaniu budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych. W deklaracji z stycznia 1932 r. minister zaznaczył:

„Rząd nasz kieruje się dążeniem do wytworzenia racjonalnych podstaw harmonijnego współżycia wszystkich obywateli Rzeczypospolitej, opartego o równość obowiązków i praw dla wszystkich.”

Obrona żąda wezwania na świadków ministrów Benesza i Kramarza

Adw. Horbowy składa następnie oświadczenie, że jest przeciwny dopuszczeniu dowodu z t. zw. archiwum Senyka, gdyż niewiadomo, jak dostało się ono do rąk czechosłowackich, a następnie do rąk władz polskich. Zachodzi zatem, zdaniem obrońcy, podstawa do twierdzenia, że archiwum to jest falsyfikatem. Wobec tego obrońca wnosi o dopuszczenie dowodu ze świadków min. Benesza i min. Kramarza na stwierdzenie okoliczności, że archiwum to jest falsyfikatem i nigdy nie zostało przez władzę czechosłowacką wydane rządowi polskiemu.

Prokurator Żeleński oświadcza, iż sprawa załączenia do dowodów tych dokumentów została rozstrzygnięta. Z drugiej strony — mówi prokurator — byłbym za udostępnieniem obronie, w myśl jej zadań, zarówno fotografii, jak i oryginałów dokumentów. Niech obrona szuka tam potwierdzenia, że niesłuszne jest jej twierdzenie i niech znajdzie potwierdzenie autentyczności, a nie wątplię, że autentyczność przyzna przynajmniej w duchu, a nawet może na potkę tam na niespodzianki i na znany sobie charakter pisma. Co do powołania dwóch ministrów czechosłowackich na stwierdzenie, że dokumenty te nie mogły się znaleźć w rękach polskich, to pomijając już niemożność przesłuchi-

W dalszym ciągu zenań świadek omawia poszczególne partje ukraińskie, działające na terenie Małopolski wschodniej. Na pytanie ile obecnie na terytorjum kuratorjum okręgu lwowskiego znajduje się powszechnych szkół z ukraińskim językiem nauczania, świadek podaje na podstawie danych ministerstwa oświaty za rok szkolny 1933/34, że w kuratorjum lwowskim ogółem szkół powszechnych było 4.500, z czego polskich 2.066, ukraińskich 589, utrakwistycznych z językiem ukraińskim 1935. Razem 2.524 szkół z językiem ukraińskim, nie licząc szkół prywatnych.

W sprawie ilości urzędników Ukraińców, zatrudnionych w urzędach i przedsiębiorstwach państwowych świadek wyjaśnia, iż według danych z r. 1934 we władzach centralnych i urzędach im podległych zatrudnionych było 1.407, w przedsiębiorstwach państwowych 7.438, nauczycieli 4.707, w resorcie sprawiedliwości 270. Razem 13.732.

wania ich na okoliczności negatywne, uważam, że nie można pytać tak dostojnych osób na taką okoliczność, albowiem jeżeli coś jest u nas i przed nami, to żaden świadek nie może powiedzieć, że tego tu niema.

Adw. Horbowy oświadcza, iż powołał świadków ministrów czechosłowackich na stwierdzenie, że archiwum to jest falsyfikatem, a więc na okoliczność pozytywną.

Przewodniczący: Na jakiej podstawie twierdzi pan, że dokumenty te nie są autentyczne?

Adw. Horbowy: Gdyż niema dowodu przeciwnego.

Przewodniczący: Przecież są na to świadkowie.

Adw. Horbowy: Ja powołuję świadków na tezę przeciwną.

Prok. Żeleński: To oświadczenie pana obrońcy głosi coś nowego, mianowicie obrońca powołuje dowody na to, że te dokumenty nie wyszły z Czechosłowacji, widząc je tu; zarazem że są falsyfikatem, sfalszowanym przez Polaków, czy choćby przy udziale Polaków. Za to oszczerstwo pociągnę pana obrońcę do odpowiedzialności karnej. Proszę sąd o przesłanie tego oświadczenia obrońcy Horbowego do prokuratury, gdyż nosi ono cechy przestępstwa.

Utwory literackie jako materiał dowodowy

Adw. Hankiewicz prosi o dopuszczenie dowodu z przesłuchania min. Benesza i min. sprawiedliwości Czechosło-

wacji Kramarza na okoliczność, kiedy policja czeška przeprowadziła rewizję u Senyka i co wtedy u niego znalezi-

no. Obrońca pozatem wnosi o wezwanie licznych świadków na różne okoliczności. Wreszcie wnosi o odczytanie na rozprawie kilku stron z utworu Zeromskiego „Przedwiośnie”.

Przedstawiciele oskarżenia sprzeciwiają się tym wnioskom, a prok. Rudnicki mówi m. i.: „Co się tyczy utworów Zeromskiego i innych autorów, to nie sądzę, aby literatura, przedstawiająca zmagania się jednego narodu mogła w jakikolwiek sposób objaśnić takie czy inne porywy innego narodu. Zresztą jeżeli już mamy mówić o literaturze, to dajmy choćby bardzo krótki, ale jednak pełny zarys pewnego jej działu. Pan adwokat chciał dla oświetlenia sprawy odtworzyć stronę „Przedwiośnia”, „Bandytów z P. P. S.” i innych utworów. Gdybym uważał za właściwe wprowadzenie literackich pierwiastków do tej tragicznej sprawy, to należałoby nie pominąć Perzyskiego „Michałik z P. P. S.” — tragicznych dziejów moralnego upadku rewolucyjno-bojowca i „Palcocika” Daniłowskiego.

Ta druga zwłaszcza książka, oparta na wspomnieniach o działalności świetlanej pamięci „Gintry” Paszkowskiej, wniosłaby do akt tej sprawy pierwiastek humanitaryzmu, a nawet cichego sentymentu, wiążącego się dziwnym spłotem z momentami rewolucji. Jeżeli bowiem mamy cytować literackie utwory, to cytujemy nie tylko te, które mówią o krwawych wzlotach, ale i o żalonym załamaniach i o upadkach. Jeżeli mielibyśmy się powoływać na bezlitosne słowo, to nie wolno zapominać i o jasnych, dobrych odruchach duszy rewolucjonisty.

Oddalenie demonstracyjnych wniosków

Po naradzie przewodniczący ogłosił następujące postanowienie, według którego sąd okręgowy, mając na uwadze, że wnioski, zgłoszone przez obrońcę Horbowego mają charakter jedynie demonstracyjny, albowiem dotyczą okoliczności, które sąd usuwał z przewodu, jako nie mające żadnego związku z przedmiotem oskarżenia, pozostawia je bez uwzględnienia. Wnioski obrońcy Hankiewicza, jako nie mające żadnego znaczenia dla sprawy, lub też zgłoszone na stwierdzenie okoliczności negatywnych, pozostawia sąd bez uwzględnienia, również wnioski o dopuszczenie dowodu z dzieł literackich, ponieważ nie mogą one przyczynić się do ustalenia jakichkolwiek okoliczności, mających związek z istotą sprawy.

Dziś rozpoczyna się przesłuchanie prokuratorów.

Zajścia w Ryczywole

W niedzielę w sali p. Kaczora odbyło się zebranie obwodowe członków Stronnictwa Narodowego przy udziale przeszło tysiąca osób. Referaty wygłosili delegat zarządu wojewódzkiego red. Męclewski i jeden z członków miejscowego koła. Pod koniec drugiego referatu przybyła na salę miejscowa policja, wzmocniona posterunkowymi z Rogoźna i Obornik i domagała się rozwiązania zebrania. Odśpiewaniem hymnu Młodych i okrzykami na cześć Wielkiej Polski i jej przywódców zebranie zakończono.

Do mającego odbyć się następnie zebrania kandydatów, na którym miano dokonać dekoracji 150 Młodych S. N. policja nie dopuściła.

Po zebraniu na Rynku doszło do zajść z policją, w których trakcie rannym został bagnetem członek koła S. N. w Orłowie p. Majchrzak. Rannego przewieziono do miejscowego lekarza dr. Neugebauera, a następnie po nałożeniu prowizorycznego opatrunku do szpitala powiatowego w Wągrówcu.

W związku z zajściami aresztowano i wywieziono do Obornik członków S. N.: Bocha Ludwika z Ninina, Józefa Przybylskiego ze Skrzetusza, Jana Mantaja ze Zawad, Wiktora Welbera z Piotrowa, Smogóra Edmunda z Rogoźna i kierownika koła S. N. w Ryczywole Kaczmarka. (rj)

Przyrząd do dzielenia zapalek

Sępólno. (T. wł.) Wojciech Saborowski z Sępólna otrzymał ostatnio patent na praktyczny wynalazek: przyrząd do rozcinania zapalek na dwie — do 3 części. Ten kryzysowy wynalazek pozwala na dokonanie znacznych oszczędności. Przyrząd ze względu na swą taniość dostępny jest nawet dla najuboższych.

Kryzysowym wynalazkiem zainteresował się już szereg przedsiębiorstw krajowych. Ciekawe, jakie stanowisko zajmie monopol zapalciany.

Aresztowania narodowców

We wsi Krzywogóra w pow. wrzesińskim, aresztowano członków Stron. Narodowego, a mianowicie kierownika koła p. Stefana Srokę, skarbnika p. Józefa Szubę oraz pp. Kazimierza Głowackiego i Franciszka Michalaka. Po przesłuchaniu przez sędziego śledczego, p. Kazimierza Głowackiego zwolniono, natomiast pp. Srokę, Szubę i Michalaka odstawiono do więzienia do Wrześni. r. w.

Koło. (Tel. wł.). W dniu 11 bm. aresztowano w Smolnikach Osieckich sekretarza Koła Str. Nar. Czajkowskiego, którego po dwudniowym przetrzymaniu w areszcie gminnym doprowadzono do starostwa, gdzie po rozprawie karno-adm. ukarano go za ściąganie składek 3-dniowym aresztem.

W dniu 14 b. m. aresztowano działaczy Str. Nar. Lewandowskiego Józefa, kierownika koła S. N. w Mikołajówku, Antkiewicza Stefana z Mikołajówka, Ciszewskiego Wacława, kierownika koła S. N. w Kielczewku, Sochackiego Władysława i Rosę Stanisława z Kielczewka i Brzezińskiego Władysława z Kielczewa Górnego. Po dwudniowym przetrzymaniu w areszcie w Barłogach, wszystkich zwolniono.

W dniu 15 b. m. aresztowano w Kielczewku po zebraniu Koła Str. Nar. delegata zarządu powiatowego p. Józefa Mielczarka, którego osadzono w areszcie gminnym w Barłogach.

Mandaty karne

Konin. We wsi Wrąbczynek (pow. Konin) po zebraniu Stron. Narodowego członkowie zaśpiewali „Hymn Młodych“ i „Pieśń Bojową“, oraz uczyli się maszerować. Za to otrzymali wszyscy w liczbie 20-tu mandaty karne ze starostwa pow. w Koninie, opiewające na 15 zł grzywny względnie 3 dni aresztu. Wszyscy wnieśli sprzeciw. r. w.

Rozbudowa elektrowni w Mościcach

Warszawa. (Tel. wł.) Elektrownia fabryki w Mościcach ma być w niedługim czasie wyodrębniona jako samodzielne przedsiębiorstwo państwowe. Urosła ona do rozmiarów wielkiego przedsiębiorstwa. Celem zaopatrzenia w prąd elektryczny budującej się zapory wodnej w Rożnowie na Dunajcu doprowadzono kable elektryczne z Mościc do Nowego Sącza. Poza tem postanowiono budowę linii elektrycznych w stronę Warszawy. (w)

Przedświadczone przedstawienie dla Czytelników naszego pisma

po cenach najniższych

W czwartek, 19 bm., o godz. 8.10 w Teatrze Nowym odbędzie się ostatnie przedświadczone przedstawienie dla naszych Czytelników, na którym dana będzie nadzwyczaj wesoła komedia kontuszowa Józefa Ignacego Kraszewskiego „Młód kasztelański“. Komedia ta w bież. sezonie grana była wyłącznie na przedstawieniach szkolnych i ukaze

się tylko raz jeden na przedstawieniu wieczornem po cenach najniższych od gr 50 do zł 1. Opłata za garderobę gr 20 od osoby.

Z pewnością Czytelnicy nasi z radością powitają zapowiedź tego przedstawienia i tłumnie pośpieszą po bilety, które od dnia dzisiejszego sprzedaje administracja pisma naszego.

O narodowe oblicze Gdyni

Gdynia. (Tel. wł.). W ub. niedzielę odbyło się zebranie członków Stronnictwa Narodowego z udziałem 200 osób. Zebranie zgabiło przez powiatowego, adw. Zawodny, oddając głos przybyłemu z Łodzi kpt. Grzegorzakowi. Referent omówił obecną sytuację polityczną. W szczególności duże zainteresowanie w zebranych wzbudziły słowa referenta o walkach, jakie stacza narodo-wa, robotnicza Łódź.

Po referacie kpt. Grzegorzaka przemawiał jeszcze adw. Jankowski, który

zebranych nawoływał do intensywnej pracy na odcinku walki z zydostwem w Gdyni. Zdaniem mówcy, mieszkańcy Gdyni są odpowiedzialni za przyszłe jej oblicze i winni dołożyć starań, aby masy robotnicze nie były z jednej strony wyzyskiwane przez Żydów, a z drugiej wciągane w szeregi socjalistyczne i komunizujące.

Podniosły nastrój panował przez cały czas zebrania, które zakończono Hymnem Młodych. (p)

Sprawa rzeźni w Gdyni

Gdynia. (T. wł.). Sprawa rzeźni w Gdyni nie jest jeszcze ostatecznie zdecydowana. Według projektu komisarsza rządu rzeźnia ma stanąć wysiłkiem spółki, którą stworzy zarząd miasta wraz ze związkami eksporterów bekonów. Wspomniany związek rozporządza kapitałami żydowsko-niemieckimi.

Wobec tego projekt komisarsza nie budzi żadnego zadowolenia, gdyż spółka żydowsko-niemiecka miałaby otrzymać rzeźnię w użytkowanie na przeciąg lat 25, co równałoby się wypuszczeniu przez miasto z ręki dochodowego przedsiębiorstwa, jakim jest rzeźnia. (p)

Ruch telegraficzny w Polsce

Warszawa. (Tel. wł.) Według ostatnich obliczeń z ważniejszych miast Polski wysłano w październiku br. 135 tys. telegramów, w tem z Warszawy 48 tys., ze Lwowa 15 tys., z Po-

znania 13 tys., z Łodzi 12 tys., z Katowic i Krakowa po 11 tys., z Gdyni 8 tys., z Wilna 7 tys., z Bydgoszczy 4 tys., z Białegostoku 3 tys., z Torunia 2 tys. i z Chorzowa 1 tys. telegramów.

W tym samym okresie nadeszło do ważniejszych miast 167 tys. telegramów, w tem do Warszawy 77 tys., do Krakowa 17 tys., do Lwowa 14 tys., do Łodzi 13 tys., do Poznania 11 tys., do Gdyni i Katowic po 9 tys., do Wilna 7 tys., do Bydgoszczy 4 tys., do Torunia 3 tys., do Białegostoku 2 tys. i do Chorzowa 1 tys. telegramów.

Podgórze włączone do Torunia

Toruń. (T. wł.) Odbyło się posiedzenie toruńskiej rady miejskiej, na którym dokonano aktu włączenia do gminy miasta Torunia przedmieść, położonych po lewym brzegu Wisły, a mianowicie Podgórze, Stawek i Rudaka.

RECENZJE KINOWE

Kino „Wilsona“ wyświetla film egzotyyczny p. t. „Tygrys mordca“ z Marion Burns i Kane Richmondem w rolach głównych. Jest to piękne opowiadanie o pa-rze kochanków, przeżywających nadzwyczajne przygody i oglądających cuda pod-zwrotnikowej flory i fauny na wyspach archipelagu Malajskiego. Film jest interesujący i chwila mi pełen napięcia. (Sza.)

Kino „Oświatowe“ wyświetla film pt. „Królowa cyganerii“. Jest to pogodna komedia muzyczna, której treścią jest mi-łość bogatej hrabianki do biednego mu-zyka. Tytuł pochodzi stąd, że dziewczyna została wybrana królową piękności na zabawie cyganerii artystycznej. W tekście muzycznym są melodyjne piosenki, którymi muzyk podbija serce swej ukochanej. Film idzie w wersji czeskiej. (ver.)

Kino „Gong“ wyświetla film pod tyt. „Czerwony sultan“, który omyłkowo omó-wiliśmy wczoraj pod nagłówkiem kina „Świt“. (To ostatnie wyświetla w dalszym ciągu „Cowboya-miljonera“). „Czerwony sultan“ ma scenariusz oparty na prawdziwych wydarzeniach w Turcji, których bohaterem jest sultan Abdul Hamid, mianowicie — jego walce z młodoturkami. — Podwójną rolę sultana i jego sobowtóra gra świetny tragic Fritz Kortner; interesująca postać daje w epizodycznej roli Nils Asther. (ver.)

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 17. 12. 1935 r.

Table with columns: Dewizy (trans. sprzed, kup), Obligacje i papiery wartościowe (3% poz. budowlana, 5% poz. konwers., etc.), Akcje w zlocie (Bank Polski, W. T. F. Cukru, etc.).

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Kto szuka podarku gwiazdkowego! Niech spieszy do Kałamajskiego!

Najtaniej: Pończochy, Trykoty, Bielizna, Gorsety, Szale, Rękawiczki, Zemperki, Berety, Torebki, Chustki do nosa, Krawaty, Szelki, Robótki i inne podarki gwiazdkowe.

„Gwiazdka dla Pani — u Malczewskiego najtaniej“

Każda Pani marzy o tem, by wśród podarków gwiazdkowych znaleźć prezent praktyczny i celowy. Takim prezentem, który Panią szczerze uraduje, bo doskonale uzupełni jej sylwetę i podniesie urodę, jest modny piękny kapelus z firmy M. MALCZEWSKI, Wielkop. Hurtownia kapeluszy damskich w Poznaniu, Stary Rynek 94, I. p. oraz skład detaliczny, ul. Szkolna 13 (przy Szpitalu miejskim). Niemniej celowymi i praktycznymi podarkami gwiazdkowymi są berety, rękawiczki, bielizna, trykoty, swetry, pończochy damskie i różne modne drobiazgi, które w wielkim wyborze poleca drugi magazyn p. Malczewskiego, również przy ul. Szkolnej 13 (przy pl. Świętokrzyskim). Znane niskie ceny, sumienna, sprawna obsługa sprawiają, że w firmie M. MALCZEWSKI, Stary Rynek 94, I. p. oraz w obu magazynach przy ul. Szkolnej 13 ruch jest duży a zakupy Panię uskuteczniają pod aktualnym dziś hasłem: „Gwiazdka dla Pani — u MALCZEWSKIEGO najtaniej“. dr 5260

MARECKIEGO cukierki zdobyły niską ceną i niezrównaną jakością powszechny rynek zbytu. Fabryka Cukrów St. Marecki Poznań, ulica św. Wojciecha 28 ng 16 934.

Kawiarnia w centrum miasta kuracyjnego w Wielkopolsce okazynie na sprzedaż. Do objęcia potrzebne 8 000 zł. Wskaże Kurjer Poznański zdg 75 924

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświadczone przyjmuje się do godz. 11,00.

7. SPRZEDAŻE
Łyżwy
szlifuję. M. Zuromski, tylko Szkolna 7/8. zdr 77 562
Brzytwy
nożyczki, maszyny do strzyżenia włosów, szczyrki, przybory do golenia.
Nakrycia stołowe
M. Zuromski, Szkolna 7/8, Szlifiernia. zdr 77 559
Z powodu
likwidacji sprzedam 50% taniej, nowe 2 duże, bielskie dywany, ręcznie wiązane. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 77 582

Gęsi świąteczne
na pieczeń, smalec polecamy. Wielki wybór drobiu
Zajęcy
bażantów, indyków. Skład Drobiu Ryb. Dąbrowskiego 14/16. zdr 77 943
Dykta
najlepsza, najtańsza. Skład fabryczny. św. Wojciech 28. dg 4 946/7
Büthner
krótkie skrzydło sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 695
Rower
dzieciocy z przekładnią, krzesło dziecięce wysokie składane sprzedam. Gundermann, Dąbrowskiego 8. zdr 77 798

16. SZUKA POKOJU
Pokój
matka, 2 dorosłym, córkami — użytkowaniem kuchni: od 30—35 w śródmieściu od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 755
Urzędnicza
poszukuje pokoju śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. dg 5255
22. ZGUBY
Zegarek
męski, złoty, amerykański z ce-wizką plecioną, zgubiono w sobotę 14 bm. wieczorem w Teatrze Wielkim. Znalazcę wynagrodzę. Adres proszę do Kurjera Pozn. pod dg 5259

23. ROZMAITE
Praktyczny podarek gwiazdkowy to pończochy, skarpetki z firmy „Haftoplis“ Pr 6961-51.45 Stary Rynek 6 (Wiankowa).

Inhalator
M. A. M. chroni od kataru i chrypk i utwierdza oddech. dg 4 544/5

Ekspresdruk
Mielżyńskiego 22, drukuje najtaniej, najszybciej. Wizytówki setka złotego. dr 3354
26. SZUKA POSADY
Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.
Wychowawczyni Wielkopolska
(obecnie na Kresach), lat 36, z duższą praktyką, poszukuje w Poznaniu lub Pomorskiem posady do dzieci, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdr 77 518

Dziewczyna
młoda ze ws. poszukuje posady do wszystkiego bez gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdr 77 691
Gorseciarka
samodzielną poszukuje odpowiedniej posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 434
28. ROZRYWKA
„Marzenia miłosne“ Szczytowy triumf genialnego Ryszarda Taubera cudowne arje Franciszka Schuberta Kinoteatr „Sfinks“ zdr 77 391

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop

Przedpłata na miesiąc grudzień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr., przed wiadomościami potoczными 200 gr od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 13,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne“ do g. 11,10, w dni przedświadczone do godz. 11,00, większe długiej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek, (tłusto) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstaje wcalek mały, wydawnictwo nie odpowiada. materiał poświęcony danej uroczystości. P. K. O. Poznań nr. 200 149